

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

OKTATÁS SZAKASSZISZTENS SZAKMA

1. A szakma alapadatai

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Oktatás
- 1.2 A szakma megnevezése: Oktatási szakasszisztens
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 0188 25 01
- 1.4 A szakma szakmairányai: -
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Oktatás ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: -
- 1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Technikumi oktatásban: 140 óra;
Érettségire épülő oktatásban: 160 óra

2. A szakma keretében ellátható legjellemzőbb tevékenység, valamint a munkaterület leírása

Az oktatási szakasszisztens bölcsődében, óvodában, általános iskolában, középiskolában, szakképző intézményben, gyermekotthonban, lakásotthonban, pedagógiai szakszolgálat és egyéb gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben foglalkoztatott személy, aki felsőfokú végzettségű szakember irányítása mellett végzi szakirányú munkáját. A kompetenciahatárokat betartva közreműködik a gyermek/tanuló tevékenységeinek, a csoportfoglalkozások, tanórai és tanórán kívüli, továbbá intézményen kívüli programok, foglalkozások előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában. Az életkori és egyéni sajátosságokhoz igazodó közös tevékenység során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújt. Támogatja az önálló próbálkozást és a kreativitást. A pedagógus, illetve egyéb szakember útmutatásai alapján ellátja az egyes nevelési, oktatást segítő, fejlesztési, adminisztrációs feladatokat. Felügyeli, kíséri a tanulókat vagy csoportokat, gondozási feladatokat végez, tevékenyen részt vesz a higiénés szokásrendszer kialakításában, közösen végezhető munkatevékenységekben. Közreműködik a gyermekek/tanulók szabadidős tevékenységének, az intézményi rendezvények előkészítésében, szervezésében, segít a lebonyolításban. Segíti a társas kompetenciák, csoportnormák fejlesztését. Fejlődési és magatartászavarok észlelése esetén jelzéssel él a munkáját irányító pedagógus felé. Együttműködik a gyermekek/tanulók gondozásában, nevelésében, oktatásában és fejlesztésében résztvevő szakemberekkel és dokumentál. A kapcsolattartásban infokommunikációs, digitális eszközöket is alkalmaz. Segédkezik az oktatási anyagok elkészítésében, írásos és nyomtatott anyagok másolásában és összeállításában, informatikai berendezések és egyéb oktatási segédeszközök kezelésében. Segíti a család és az intézmény kapcsolattartását. Munkája során differenciált bánásmódot alkalmaz. Különös figyelmet fordít a hátrányos szociokulturális környezetből érkező gyermekekre/tanulóra és családjára, valamint figyel a különleges gondozás-

hoz való jog érvényesülésére. Ismeri a gyermek, serdülő és fiatal személyiségfejlődésének szakaszait, legfontosabb sajátosságait. Gyermekszeretet, jó együttműködési és kommunikációs készség, empátia és tolerancia jellemzi.

3. A szakmához rendelt legjellemzőbb FEOR szám

Szakma megnevezése FEOR-szám FEOR megnevezése

Szakma megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése
Oktatási szakasszisztens	3410	Oktatási szakasszisztens

4. A szakmai oktatásba történő belépés feltételei

4.1 Iskolai előképzettség:

Alapfokú iskolai végzettség

4.2 Alkalmassági követelmények

4.2.1 Foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálat: Szükséges

4.2.2 Pályaalkalmassági vizsgálat: Szóbeli motivációs beszélgetés

5. A szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek

5.1 Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

Oktatótermi/csoportfoglalkozáshoz alkalmas eszközök, szolgáltatások

- IKT, digitális eszközök, okos-, interaktív (smart), flipchart tábla
- Asztali számítógép, laptop (web 1.0, 2.0), tablet, projektor
- Internet szolgáltatás, tv (központi, zártláncú)

A foglalkoztatás és az aktivitás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- audiovizuális eszközök
- gyermek tablet, gyermek laptop
- író, rajz filctollak, flipchart tábla, papír
- kül- és beltéri társasjátékok
- textil kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonal stb.) egyéb anyagfélésekkel végzett kézműves foglalkozások eszközei (pl.: papír, karton, festék, ecset, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)
- különböző hangszerek
- kül- és beltéri sporteszközök

Játékeszközök

- a különböző életkoroknak pedagógiai és higiéniai szempontból megfelelő játékok

- játékok finommozgások fejlesztéséhez
- játékok nagymozgások fejlesztéséhez
- utánczó, szerepjáték játékeszközei
- a különböző életkoroknak megfelelő gyermekkönyvek
- ütős, húros és fúvós gyermekhangszerek
- bábok, paraván, diavetítő
- alkotó tevékenység eszközei (gyöngy, gyurma, karton, festék, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)
- különböző asztali játékok

Egyéb eszközök

- 2 db tűzoltó készülék
- Tanterem elmozdítható asztalokkal
- Tankönyvlista szerinti tankönyvek
- Felszerelt számítástechnika terem
- Internet hozzáférés
- Projektor
- Laptop
- TV

6. Kimeneti követelmények

6.1 Az ágazati alapoktatás szakmai követelményeinek leírása

Köznevelési, szakképző és egyéb gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményben dolgozó felsőfokú szakember munkáját segítő feladatokat lát el. A kompetenciahatárokat betartva a pedagógus, illetve egyéb szakember útmutatásai alapján segíti az egyes nevelési-oktatási feladatokat. Gondozási feladatokat végez, tevékenyen részt vesz a higiénés szokásrendszer kialakításában, higiénés feltételek biztosításában, a környezet rendjének, tisztaságának megteremtésében. A gyermek napirendjéhez igazodva a pedagógus/nevelő irányításával segíti a gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítését. Közreműködik a gyermekek, tanulók szabadidős tevékenységének, intézményi rendezvények, ünnepségek előkészítésében, szervezésében, segít a lebonyolításban. Tanulmányai alapján elősegíti a társas kompetenciák, csoportnormák kialakulását, közös tevékenység során élményeket, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújt, támogatja az önálló próbálkozást és a kreativitást. Kompetenciájának megfelelően részt vesz a csoportfoglalkozások, tanórai és tanórán kívüli, valamint intézményen kívüli foglalkozások, továbbá a gyermekek, tanulók szabadidős tevékenységének előkészítésében és lebonyolításában. Kommunikációja adekvát, kongruens. A szülőkkel és a gyermekek gondozásában, nevelésében és fejlesztésében résztvevő szakemberekkel személyesen, valamint infokommunikációs, digitális eszközök lehetőségeit is alkalmazva tart kapcsolatot. Segédkezik oktatási, szabadidős anyagok elkészítésében, írásos és nyomtatott anyagok másolásában és összeállításában, informatikai berendezések és egyéb oktatási segédeszközök kezelésében.

Munkája során gyermekszeretet, empátia és tolerancia jellemzi, jó együttműködési és kommunikációs készséggel rendelkezik.

6.2 Ágazati alapoktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Azonosítja az egészséges fejlődés jellemzőit és felismeri az egyéni különbségeket.	Meghatározza a gyermekkor, serdülőkor és ifjúkor testi-lelki és szociális fejlődésének alapvető jellemzőit.	Munkája során szem előtt tartja a gyermek érdekeit, szükségleteit.	Támogatja a gyermek és fiatal fejlődését, pozitív megerősítést alkalmaz.
2.	Önérvényesítése egészséges, kommunikációja ennek megfelel. Fejlett viselkedéskultúrája a helyzetnek megfelelő.	Ismeri az énkép és az önismeret fogalmát és befolyásoló tényezőit. Megnevezi a kulturált viselkedés fogalmait, meghatározza szabályrendszerét, illetve ezek alkalmazásának lehetőségeit.	Törekszik önismertének fejlesztésére. Választékosan és jól érthetően fejezi ki magát. Hitelesen és erőszakmentesen kommunikál.	Kulturált és toleráns viselkedés jellemzi, betartja kompetenciáinak határait.
3.	Meséléssel, játékkal és a kreatív alkotás módszereivel vesz részt a gyermekek képességfejlesztésében.	Összegyűjti a mesepedagógia, a meseterápia és a kreatív alkotás különböző módszereit és a hozzájuk kapcsolódó fejlesztés lehetőségeit.	Kreativitásra törekszik, az alkotás örömeinek érzését közvetíti a gyermekek felé.	Támogatja a gyermekek/tanulók képességeinek kibontakoztatását az egyéni különbségek figyelembevételével.
4.	Támogatja a gyermekek, serdülők és fiatalok személyiségfejlődését. Játékos személyiségfejlesztő módszereket alkalmaz.	Ismeri az adottság, képesség, készség, jártasság, kompetencia kreativitás, intelligencia és tehetség fogalmát és felismerésének lehetőségeit.	Segíti a kreativitás és a tehetség kibontakoztatását az egyéni különbségek figyelembevételével. Törekszik saját képességeinek fejlesztésére.	Kompetencia-határainak megfelelően részt vesz a gyermekek személyiségének és tehetségek kibontakoztatásában.
5.	A gondozási, nevelési folyamatban azonosítja az ember alapvető és magasabb rendű szükségleteit.	Meghatározza az emberi szükségletek rendszerét és a szükségletek egymásra gyakorolt hatását.	Szem előtt tartja a gyermek/tanuló érdekeit, autonómiáját, identitását.	Kompetenciáinak megfelelően részt vesz a gyermek/tanuló szükségleteinek felmérésében és kielégítésében.
6.	Kiválasztja a pedagógiai helyzetnek megfelelő tevékenységeket. Megérti és alkalmazza a szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.	Tisztában van a nevelési folyamat jellemzőivel, a gyermek fő tevékenységformáival.	Folyamatosan kapcsolatot tart, egyeztet a munkáját irányító pedagógussal, szakemberrel. Szakmailag elhivatott, magatartása szabálykövető.	Az intézményi iránymutatásoknak megfelelően, kompetenciahatárait betartva támogatja a nevelő munkáját.

7.	A pedagógiai gyakorlat során szerzett tapasztalatait, megfigyeléseit a követelményeknek megfelelően jegyzeteli, rögzíti.	Rendelkezik a pedagógiai folyamatok rögzítéséhez szükséges ismeretekkel.	Hospitálási naplója elkészítése során munkája igényes.	A pedagógiai folyamatok rögzítését önállóan végzi.
8.	A munkáját irányító szakemberrel egyeztetni a napi nevelési-gondozási feladatok menetét.	Ismeri az intézmény napirendjét, követi a programok tervét.	Kezdeményező a programok bővítésében.	Bekapcsolódik a tevékenységek lebonyolításába, segíti a megvalósítást.
9.	Alapvető digitális kompetenciái és információkezelési képessége alapján táblázatokat használ, szövegeket szerkeszt, levelez. Power point bemutatókat készít. Konstruktívan és tudatosan használja az online kommunikációs eszközöket, csatornákat.	Kiválasztja a megfelelő online kommunikációs eszközöket, formákat és módszereket, tisztában van az etikus médiahasználat szabályaival.	Az informatikai eszközöket felelősen használja, a jelentkező problémákat közvetlen felettesének jelzi. Törekszik digitális kompetenciáinak fejlesztésére.	Munkája során betartja az etikus médiahasználat szabályait, eszerint jár el. Betartja az adatkezelési szabályokat.
10.	Tevékenyen részt vesz a gyermek, tanuló higiénés szokásrendszerének kialakításában.	Rendelkezik az egészségvédelemmel és gondozással kapcsolatos alapvető ismeretekkel.	Elősegíti egészségügyi és környezeti tudatos életmód kialakítását.	Felelős a saját és a rábízott gyermekek, serdülők, fiatalok egészségének védelméért. Személyes példát mutat a gyermekek egészségnevelésében.
11.	Szemléltető eszközöket készít, kézműves foglalkozásokat tervez és előkészít.	Összegyűjti azokat a vizuális kommunikációs eszközöket, amelyek a szabadidős tevékenységben és a szemléltetésben használhatóak.	Törekszik kreatív, változatos, igényes, precíz kivitelezésre.	Az alapanyagokat a környezettudatosság szempontja szerint válogatja.
12.	Felismeri a veszélyforrásokat és az elsősegélynyújtás szükségét.	Megnevezi a veszélyforrások elhárításának módjait.	Ügyel a biztonságra saját munkája során és a gyermekek, serdülők, fiatalok tevékenységei során is.	Kompetenciahatárainak megfelelően biztosítja a gyermekek, serdülők, fiatalok környezetének biztonságosságát.
13.	Értelmezi a nevelés alapfogalmait és a nevelési folyamat jellemzőit.	Meghatározza a nevelés fogalmát, célját, folyamatát, feladat- és eszköztudományát.	Elkötelezett a gyermekek nevelésében, személyiségük fejlesztésében.	Pedagógiai ismeretek birtokában felelősen, a személyiség tisztelete mellett végzi a rábízott feladatokat.

14.	Szakszerűen megfogalmazza a nevelhetőség és nehezen nevelhetőség kérdéskörét.	Megérti a személyiség fejlődését meghatározó tényezők kölcsönhatását.	Fontosnak tartja a gyermekek, serdülők, fiatalok egyéni képességeinek a kibontakoztatását.	Munkája során segíti a pedagógust a gyermekek/tanulók nevelésében.
15.	Értelmezi az érték és norma szerepét a nevelési folyamatban, illetve annak viszonyát a nevelési céllal.	Leírja az érték és norma szerepét a nevelési folyamatában	Fontosak számára az emberi értékek és a közösségi normák.	Segíti a pedagógust az értékközvetítésben, a nevelési célok megvalósításában.
16.	Segíti a gyerekek, serdülők, fiatalok társas kapcsolatainak kialakulását, figyelembe véve a társas kapcsolatok jellemzőit.	Megnevezi a gyerekek, serdülők és fiatalok közötti társas kapcsolatok jellemzőit és a legfontosabb csoport-jelenségeket.	Törekszik a gyermekek, serdülők, fiatalok társas kapcsolatainak segítésére.	Támogatja az intézményi szocializáció értéktremető, személyiségformáló hatásait.

6.3. Szakirányú oktatás szakmai követelményei

Sorszám	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
1.	Személyiségalapú megközelítést alkalmaz a pedagógiai folyamatokban.	Meghatározza a személyiségfejlődést befolyásoló tényezőket és értelmezi a kapcsolatrendszerüket.	A gyakorlat során felismeri a személyiség fejlődését meghatározó és veszélyeztető tényezőket.	Munkája során figyelembe veszi a gyermekek/tanulók személyiségfejlődésének jellemzőit.
2.	Komplex módon, sokféle szempont figyelembevételével valósítja meg a gyermekek/tanulók megismerését.	Azonosítja és kiválasztja a gyermekek/tanulók megismerésének módszereit.	A gyermekek/tanulók megismerése során törekszik minél több ismeretet szerezni róluk és társas kapcsolataikról.	Munkája során a tudomására jutott információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli, különös tekintettel az érzékeny adatokra.
3.	Felismeri a különböző életkorok élettani, fejlődéslélektani sajátosságait és a fejlődésben jelentkező elmaradásokat, akadályozottságokat.	Ismeri a különböző életkori szakaszok élettani, fejlődés-lélektani jellemzőit, egészségügyi rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.	Kész a közös munkára, másokkal megosztja szakmai elméleti és gyakorlati tudását, tapasztalatait.	Felelős a gyermekek, tanulók tipikus fejlődéstől eltérő sajátosságainak felismerésében, s erről a munkáját irányító pedagógus tájékoztatásában.

4.	Értelmezi és átlátja a nevelés és a szocializáció különböző szintereit, komplexitásukat, összefüggéseiket.	A szocializáció fogalmát érti, leírja összefüggéseit.	Közvetíti a szocializáció különböző szinterei között.	A munkáját irányító pedagógussal együttműködik, felelősséget vállal munkájáért.
5.	Felismeri a csoportműködést befolyásoló segítő és veszélyeztető tényezőket a gyakorlatban.	Személyiséglélektani és szociálpszichológiai ismeretekkel rendelkezik a csoporttal kapcsolatosan. Megérti az egyén és a közösség egymásra gyakorolt hatásait.	Szem előtt tartja az egyéni igényeket, és megfelelő empátiával dolgozik. Törekszik a személyiségfejlődést befolyásoló és veszélyeztető tényezők felismerésére a gyakorlatban.	Váratlan pedagógiai helyzetekben adekvátan reagál, de betartja kompetenciahatárait. Munkájában elfogadó az egyéni sajátosságokkal, tulajdonságokkal szemben.
6.	Adekvát információkat szerez a gyermekek/tanulók családjáról és azokat megfelelően kezeli.	Részletes szakmai ismeretekkel rendelkezik a családról mint az elsődleges a szocializációs színtérről.	A gyermekek/tanulók családjával önállóan tart kapcsolatot, de a pedagógus iránymutatása alapján.	Munkája során a tudomására jutott információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli, különös tekintettel az érzékeny adatokra.
7.	Felveszi a kapcsolatot a családtagokkal, ennek során adekvát módon kommunikál.	Értelmezi a családközpontú nevelés gyakorlatát, a mentálhigiénét, a családi mentálhigiénés gondozás és a segítő beszélgetés szerepét a pedagógiai munkában.	Munkája során betartja a szakmai, etikai szabályokat. Tájékoztatási kötelezettségére a hitelesség és tapintat jellemző.	Felelősséget érez az objektív, tudatos megfigyelésekkel alátámasztott tájékoztatásra, részt vállal a segítő beszélgetésben.
8.	Segíti a játékfeltételek megteremtését. Részt vesz a játékeszközök beszerzésében, előkészítésében, elkészítésében.	Megérti és felidézi a játékpedagógiai és játépszichológiai ismereteit.	Segíti a kötetlen játék megteremtését, és szükség szerint irányítja a játéktevékenységet. Felismeri és kezeli a játékhelyzetekben előforduló konfliktusokat.	Felelősségteljesen összekapcsolja a játékot a ráépülő tevékenységi formákkal pl. munka jellegű tevékenységgel és tanulással. Önálló ötletei vannak, részt vesz az előkészítésben, szervezésben és bonyolításban.

9.	Segíti a jeles napokkal, hagyományokkal, népszokásokkal kapcsolatos programok szervezését és lebonyolítását.	Összegyűjti és csoportosítja az óvodai és iskolai programokat, jeles napokat a hozzájuk kapcsolódó népszokásokat, hagyományokat.	Tiszteletben tartja a kulturális különbségeket.	Jelentőségüknek megfelelően tisztelettel használja az ünnepi szimbólumokat, jelképeket
10.	A csoport szabadidős tevékenységeinek megszervezésében együttműködik a pedagógussal.	Megérti, hogy a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének személyiségformáló hatása van, és ezt a gyermek/tanuló életkori sajátosságaihoz igazodva használja fel.	Nyitott új játékok, szabadidős tevékenységek megismerésére. Aktívan közreműködik az intézményen belüli és kívüli tevékenységek tervezésében, szervezésében és a megvalósításban.	Felelősségteljesen, a baleset- és munkavédelmi szabályokat betartva végzi munkáját. Önállóan kezdeményez szabadidős programokat.
11.	Megfelelő körülményeket teremt a gyermekek/tanulók egészséges személyiségfejlődéséhez. Felismeri az egészségtől eltérő személyiségfejlődést.	Meghatározza a személyiség fogalmát, összetevőit, a személyiségfejlés lehetőségeit, módszereit, a reális énkép, önértékelés, önismeret kialakításának módjait. Azonosítja a nehezen nevelhetőség fogalmkörét.	Elkötelezett a gyermekek/tanulók egészséges személyiségfejlődése iránt. Gondot fordít saját személyiségének folyamatos fejlesztésére.	Tisztában van kompetencia-határai-val a gyermekek/tanulók személyiségének kibontakoztatása szempontjából.
12.	Szerepet vállal a gyermek/tanuló egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek, körülmények biztosításában, és figyelembe veszi az egyéni különbségeket.	Korszerű egészségfejlesztési, egészségvédelmi, életkor-specifikus higiénés nevelési és gondozási ismeretekkel rendelkezik.	Személyes példát mutat, keresi az új módszertani lehetőségeket a gyermek/ fiatal egészségneveléséhez. Együttműködik az intézményhez kapcsolódó egészségügyi és egészségvédelmi szakemberekkel, intézményekkel.	Segíti az egészség megvédésére irányuló tudat- és magatartásformálást.
13.	Alapvető az elsősegélynyújtási technikákat alkalmaz.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapvető teendőit.	Ügyel a biztonságra, törekszik a balesetveszély elhárítására.	Szükség szerint elsősegélyt nyújt.
14.	A munkahelyén a kapcsolatfelvétele kulturált, betartja a kapcsolatteremtés szabályait.	Összegyűjti a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését,	Kommunikációs képességeit folyamatosan	Felelősségteljesen kommunikál.

	Az eltérő szituációkban adekvátan használja a verbális és nonverbális kommunikációs csatornákat.	folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzetípusait, a kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs eszközöket.	fejleszti, előtérbe helyezi az asszertív kommunikációs módokat. Beszédmódjában igényes és példamutató. Kommunikációjával nevel, pozitív példát nyújt.	A gyermekek, tanulók életkori és mentális állapotát figyelembe véve kommunikál, meggyőződik a kommunikáció sikerességéről.
15.	A gyermekekkel/tanulókkal és azok családjával bizalmi légkört alakít ki és tart fenn. Segíti a kapcsolatfelvételt és fenntartását a munkájában érintett személyekkel, családokkal. Támogatja a család és az intézmény kapcsolattartását.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik a családról, a családi nevelés elsődlegességéről. Megérti a családokkal való bizalmi kapcsolat megteremtésének és fenntartásának lehetőségeit.	Tevékenysége során tiszteletben tartja a személyiségi jogokat és a személyes adatokat.	A gyermekek és a családok érdekeit tiszteletben tartja, munkatársaival együttműködik. Kommunikációja nyitott, hatékony. A tudomására jutott információkat diszkréten, bizalmasan kezeli.
16.	Alkalmazza a személyi higiéné alapvető szabályait, megjelenése ápoltt.	Összegegyeztetni az egyéniségének és hivatásának megfelelő megjelenést.	Magával szemben igényes és ezt kulturált módon másoktól is elvárja.	A gyermekek/tanulók számára igényes, kulturált megjelenésével pozitív példát mutat.
17.	Pedagógiai ügyviteli feladatokat ellát.	Ismeri az intézmény dokumentumait, adminisztrációs teendőit.	Munkája igényes, pontos, precíz.	Figyel a határidőkre, kompetenciahatárai betartásával, a munkáját irányító szakember útmutatásai alapján dokumentál.
18.	Adekvát módon használja az IKT eszközöket.	Ismeri a munkájához szükséges IKT eszközöket és azok alkalmazását.	Kritikusan kezeli és használja az információforrásokat.	Képes önálló információgyűjtésre és tájékozódásra a digitális térben az adatvédelmi szabályok betartásával.
19.	Alkalmazza tanulásmódszertani ismereteit. Felkelti a gyerekek/tanulók tanulási érdeklődését.	Meghatározza a tanulásirányítás szervezési feladatait, a tanulási technikákat.	Közreműködik foglalkozások/tanítási órák előkészítésében, aktívan közreműködik a lebonyolításában.	A pedagógus irányításai alapján megvalósítja, felügyeli és segíti a tanulási folyamatokat, tevékenységet.

20.	Eligazodik a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer hálózatában.	Meghatározza a prevenció fogalmát és a hozzá kapcsolódó tevékenységeket. Tisztában van a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer felépítésével és működésével.	Munkáját mindenféle megkülönböztetés, előítelet nélkül végzi.	Preventív jellegű tevékenységeket végez. Betartja a jogszabályi és egyéb előírásokat.
21.	Azonosítja a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek sajátosságait.	Kiválasztja a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek fejlődését befolyásoló tényezőket, segítségük lehetőségeit, módszereit.	Munkájában elfogadó az egyéni sajátosságokkal szemben. Elkötelezett a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, serdülők, fiatalok szükségleteinek kielégítése iránt.	Kompetenciahatárait betartva adekvátan reagál az egyéni sajátosságokból fakadó pedagógiai helyzetekre.
22.	Támogatja a gyermekek, serdülők, fiatalok művészeti-kreatív alkotó tevékenységeit.	Alapvető ismeretekkel rendelkezik a pedagógiai munkához kapcsolódó művészeti területekről: zenei nevelés, gyermek- és ifjúsági irodalom, kreatív alkotás, testkultúra.	Elkötelezett a gyermekek, serdülők, fiatalok kreatív, művészeti fejlesztése iránt.	Önálló ötletei felhasználásával segít e foglalkozások szervezésében, előkészítésében, megtartásában.
23.	Az életkori sajátosságoknak megfelelően kiválasztja és használja a gyermek- és kamaszirodalom alkotásait.	Ismeri a hazai és nemzetközi mese- és kamaszirodalom kiemelkedő alkotásait.	Törekszik a kiválasztott alkotás szemléletes, élményszerű előadására.	Az ünnepek, jeles események és napi tevékenységek témájához igazodó alkotást önállóan választ.
24.	Az általános és szakmai ismereteit önállóan bővíti és bemutatja.	Megnevezi a folyamatos képzés, továbbképzés, lehetőségeit, megérti az élethosszig tanulás célját.	Nyitott és fogékony a szakmai és a környezetben zajló változásokra.	Másokkal együttműködve járul hozzá a szakma, az intézmény fejlődéséhez.
25.	Segítséget nyújt a foglalkozások, tanórák és tanórán kívüli tevékenységek eszközeinek és anyagainak előkészítésében	Ismeri az alapvető munkavédelmi és balesetmegelőzési szabályokat.	Gondosan és figyelmen kívül hagyva, rendeltetésszerűen kezeli a rábízott eszközöket anyagokat.	A munkáját irányító pedagógus/oktató utasítására végzi az előkészítő munkát.

7. Az ágazati alapvizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

7.1 Az ágazati alapvizsgára bocsátás feltétele: az ágazati alapoktatásban való részvétel.

7.2 Írásbeli vizsga

7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Oktatási szakasszisztens foglalkozás alapismeretei

7.2.2 A vizsgatevékenység leírása

Az írásbeli vizsgatevékenység az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Ágazati kompetenciafejlesztés tanulási terület
- Értékteremtő gyermeknevelés (nevelési helyzetek és nevelési folyamatok; fejlődés, érés, nevelés; fejlődés és szocializáció a gyermekkorban)
- Pszichológia (az adottságtól a tehetségig)
- Gondozás és egészségnevelés (egészségvédelem, személyi gondozás)

Az írásbeli vizsga egy feleletválasztós tesztsor (tesztlap), amely tartalmazzon 15 kérdést az alábbi feladattípusokból (feladattípusonként legalább 1 feladat):

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.)
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek a betűjelét kell megjelölni.)
- Igaz-hamis egyszerű feleletválasztás (Meg kell határozni, hogy melyik állítás igaz és melyik hamis. A felsorolt állítások mögé „I” (igaz) vagy „H” (hamis) betűt kell írni.)
- Mondatkiegészítés (A feladatban olyan mondat olvasható, melynek egy-egy szava hiányzik. A mondatot egy-egy beillesztendő szó teszi tartalmilag értelmezhetővé, amelyet a felsorolt lehetőségekből kell kiválasztani.)
- Fogalom párosítása meghatározással (A feladatban fogalmak, és azok meghatározásai találhatók. A tanulónak hozzá kell rendelnie a fogalomhoz a fogalomnak megfelelő meghatározást.)

7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

7.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 30 %

7.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A javítás a feladatsorhoz rendelt értékelési útmutató alapján történik. Az egyes feladattípusok aránya és értékelése:

- Ágazati kompetenciafejlesztés megnevezésű tanulási terület 30%
- Értékteremtő gyermeknevelés 40%
- Pszichológia 10%
- Gondozás és egészségnevelés 20%

7.2.5.1 Az értékelés százalékos formában történik.

7.2.5.2 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább **40** %-át elérte.

7.3 Projektfeladat

7.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az oktatási szakasszisztens tevékenységformái

7.3.2 A vizsgatevékenység leírása:

A) vizsgarész: *Portfólió*

3-5 oldalas dokumentum, mely a 9-10. osztály gyakorlati tevékenységére építve, a hospitálási szempontok feldolgozásával bemutatja egy általa választott, a pedagógiai gyakorlat során látogatott intézmény munkáját. Tapasztalatairól reflexiót készít. Minimum 10, maximum 15 diából álló prezentáció elkészítése a dolgozata alapján, melyet a vizsgázó a vizsga előtt 15 munkanappal elektronikus formában a portfólióval együtt lead az ágazati alapvizsgát szervező szakképző intézménynek.

A vizsgázó a prezentációt a vizsga során személyesen, a vizsgabizottság előtt bemutatja, legfeljebb **20 perc**ben.

A prezentáció elsődlegesen a vizsgázók személyes érdeklődését, attitűdjét, kommunikációs készségét, képességét hivatott bemutatni.

Elvárás, hogy a portfólióban fotódokumentáció, szkennelt dokumentum csak abban az esetben szerepeljen, ha az releváns, és szükséges az előadás szempontjából. Nem a vizsgázóról készült fénykép, személy(ek)et ábrázoló fotó, szerzői jog, szabadalom, védjegy alatt álló művek esetén a forrás, illetve hozzájárulás megjelölése szükséges.

A vizsgázónak a vizsgabizottsággal folytatott szakmai kommunikációja egészíti ki a gyakorlati vizsgatevékenységet.

A portfólió formátuma:

- Microsoft World formátum
- Times New Roman betűtípus
- 12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, sorkizárt forma
- Margók: 2,5 cm
- Terjedelem: 3-5 oldal, amelynek nem része a címlap, a tartalomjegyzék, a szakirodalomjegyzék és a mellékletek

Értékelési szempontok:

- *Szakmai tartalom minősége:* szakszerűség, tényszerűség, tárgyyszerűség, érdeklődést keltő jelleg. Mértéktartóan saját tapasztalat/élmény/vélemény is helyet kap(hat) a szakmai tartalom kifejtésében. **(50 %)**
- *Előadói stílus:* felkészültségével, alkalomhoz illő megjelenésével, magatartásával, előadásmódjával kifejezi a vizsgázó a bemutatott prezentáció tartalmával való azonosulását, előadása közben a szaknyelvet használja. **(25 %)**
- *Prezentáció/szemléltetés:* a diaképek rendezettsége, funkcionalitása, a színek és betűméret megfelelősége; a verbális kommunikáció támogatja a prezentációt/szemléltetést; helyesírás, nyelvhelyesség, a prezentáció összképe, igényessége. **(25 %)**

B) vizsgarész: Gyakorlati feladat

A 9-10. osztály ágazati kompetenciafejlesztés során végzett készség- és képességfejlesztő tevékenységekhez kapcsolódóan – a szakképző intézmény által összeállított tevékenységlistából húz – feladat készítése és bemutatása (pl. ünnepkörhöz kapcsolódó dekoráció; tematikus meghívó/plakát készítése vagy ének-/hangszeres tudás bemutatása, egyszerű báb készítése, mondóka/mese bemutatása stb.). A gyakorlati feladat célja felmérni, hogyan képes különböző életkoroknak megfelelő kreatív tevékenységek elvégzésére.

A gyakorlati feladat elkészítésére rendelkezésre álló idő **30 perc**.

Értékelési szempontok

Az alábbi szempontsor mentén szükséges megfigyelni és értékelni a gyakorlati munkavégzés szakszerűségét, minőségét, eredményességét:

- előkészület/megvalósítás (**60 %**);
- a kommunikáció formája, módja, minősége, a verbális és nonverbális kommunikáció összhangja (**20 %**);
- kreativitás (**20 %**);

7.3.3 A teljes projektfeladat végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:
50 perc (1. vizsgarész 20 perc, 2. vizsgarész 30 perc)

7.3.4 A projektfeladat aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül: 70 %

A vizsgarészek aránya a projekttevékenységen belül:

1. vizsgarész: portfólió 50 %
2. vizsgarész: gyakorlati feladat 50 %

7.3.5 Az értékelés százalékos formában történik.

7.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább **40 %**-át elérte.

Az ágazati alapvizsga tárgyi feltételei:

- Projekt feladat 1. vizsgarész: laptop, projektor, interaktív tábla, vetítővászon
- Gyakorlati feladat 2. vizsgarész: a tevékenységnek megfelelő eszközök, anyagok

7.4 Alapvizsgával betölthető munkakör FEOR száma

Ágazati alapoktatás megnevezése	FEOR-szám	FEOR megnevezése	Alapvizsgával betölthető munkakör(ök), tevékenységek
Oktatás ágazati alapoktatás	---	---	---

7.5 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja és feltételei: Nincs

8. A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai

8.1 Szakma megnevezése: Oktatási szakasszisztens

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 Valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése

8.2.2 Szakmához kötődő további sajátos követelmények: -

8.3 Központi interaktív vizsga

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Az oktatási szakasszisztens szakmai ismeret

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

A vizsgafeladat az alábbi tanulási eredmények mérésére és értékelésére irányul:

- Értékteremtő gyermeknevelés (nevelés szinterei, módszerei, a gyermek fő tevékenységformái, tanulásirányítás)
- A gyógypedagógia alapjai (bevezetés a gyógypedagógiába, a gyógypedagógia területei, kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló)
- Pszichológia (általános pszichológia, fejlődéslélektan, személyiséglélektan, szociálpszichológia, pedagógiai pszichológia, alkalmazott pszichológia)
- Gondozás és egészségnevelés (beteg gyermek gondozása; elsősegélynyújtás)
- Pedagógiai szociológia (családtani alapismeretek, krízishelyzetek a családban)
- Mentálhigiéné (mentálhigiénés alapismeretek, családi mentálhigiéné)
- Szabadidő-szervezés (játékpedagógia, szabadidő- és programszervezés)
- Kommunikáció (kommunikáció és zavarai, kommunikáció és konfliktuskezelés a pedagógiai folyamatban és a családdal)

Az online vagy írásbeli vizsga egy feleletválasztós tesztsor (tesztlap), amely tartalmaz 30 kérdést az alábbi feladattípusokból:

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a megfelelőnek tartott választ, illetve annak betűjelét).
- Asszociáció (Fogalmak és állítások között kell megtalálni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra („C”) vagy egyik fogalomra sem igazak („D”).)
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz, ennek betűjelét kell megjelölni.).)
- Mondatkiegészítés (A feladatban olyan mondatok olvashatók, melyeknek egy-egy szava hiányzik. A mondatokat egy-egy beillesztendő szó teszi tartalmilag helyessé, amelyet a felsorolt lehetőségekből kell kiválasztani.)
- Fogalom párosítása meghatározással (A feladatban fogalmak, és azok meghatározásai találhatók. A tanulónak hozzá kell rendelnie a fogalomhoz a fogalomnak megfelelő meghatározást.)

- Igaz-hamis (Meg kell határozni, hogy melyik állítás igaz és melyik hamis. A felsorolt állítások mögé „I” (igaz) vagy „H” (hamis) betűt kell írni.).

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20 %

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

- Értékteremtő gyermeknevelés 20%
- A gyógypedagógiai alapjai 10 %
- Pszichológia 15%
- Gondozás és egészségnevelés 10%
- Pedagógiai szociológia 10%
- Mentálhigiéné 10%
- Szabadidő-szervezés 15%
- Kommunikáció 10%

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a vizsgarész legalább **40 %**-át teljesítette.

8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: oktatási szakasszisztens projektfeladat

A vizsgatevékenység 2 vizsgarészből áll:

A. vizsgarész: Az előre elkészített portfólió prezentálása

B. vizsgarész: Szakmai tevékenységet bemutató komplex feladat

A) vizsgarész leírása: *Az előre elkészített portfólió prezentálása*

A portfólió készítésének célja a gyakorlat során elvégzett feladatok bemutatása.

A portfólió kötelező részei:

1. egy, a képzés során látogatott intézmény és munkájának rövid bemutatása (1-2 oldal)
2. gyermek/tanuló vagy csoport megfigyelése és bemutatása pedagógiai, pszichológiai, családpedagógiai ismeretei alapján (esetleírás, szociometria, interjú, dokumentum-, rajzelemzés) (4-5 oldal)
3. a tanuló saját gyakorlati tevékenységéről készített beszámoló és reflexió megfogalmazása (1-3 oldal)

A portfólió szabadon választható részei, amelyből egyet kötelező választani:

1. hospitálási napló készítése egy szabadon választott pedagógiai tevékenységről
2. szabadidős program előkészítése, szervezése és kivitelezése, a vizsgázó saját munkájának bemutatása
3. konfliktushelyzet leírása

A portfólió célja, hogy a vizsgázó a kötelező és szabadon választott témákhoz kapcsolódó elméleti, gyakorlati ismereteiről adjon számot. Lássa át a szakmával összefüggő feladatokat, tegyen megoldási javaslatokat, a szakterületéhez kapcsolódó szakkifejezéseket helyesen alkalmazza.

Formátum:

- Microsoft World formátum
- Times New Roman betűtípus
- 12-es betűméret, 1,5-es sortávolság, sorkizárt forma
- Margók: 2,5 cm
- Terjedelem: 10-12 oldal, amelynek nem része a címlap, a tartalomjegyzék, a szakirodalom-jegyzék és a mellékletek

A portfóliót a vizsgaközpont rendelkezésére kell bocsátani (digitális formában), a vizsga előtt legalább 15 munkanappal. A felkészítést végző intézmény aláírásával igazolja, hogy a portfólióban megjelenő adatok, információk a vizsgára jelentkező által kerültek összegyűjtésre, illetve a vizsgára jelentkező készítette a portfóliót.

Minimum 10, maximum 15 diából álló prezentáció készítése, melyet a vizsgázó elektronikus formában a portfólióval együtt lead. A vizsgázó a prezentációt a vizsga során személyesen, a vizsgabizottság előtt bemutatja, legfeljebb **20 perc**ben.

A) vizsgarész értékelési szempontjai: Az előre elkészített portfólió prezentálása

Az értékelés százalékos formában történik.

Az összesített értékelés az elkészített portfólióra és a szóbeli bemutatásra is vonatkozik:

- *Szakmai tartalom minősége:* szakszerűség, tényyszerűség, tárgyyszerűség, érdeklődést keltő jelleg. Saját tapasztalat/élmény/vélemény is helyet kap a szakmai tartalom kifejtésében, reflexió. **(50 %)**
- *Előadói stílus:* felkészültségével, alkalomhoz illő megjelenésével, magatartásával, előadásmódjával kifejezi a vizsgázó a bemutatott prezentáció tartalmával való azonosulását, előadása közben a szaknyelvet használja. **(25 %)**
- *Prezentáció/szemléltetés:* a diaképek rendezettsége, funkcionalitása, a színek és betűméret megfelelése; a verbális kommunikáció támogatja a prezentációt/szemléltetést; helyesírás, nyelvhelyesség, a prezentáció összsképe, igényessége. **(25 %)**

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló legalább **40 %**-ot elért.

B) vizsgarész leírása: Szakmai tevékenységet bemutató komplex feladat

A vizsgázó számot ad a megszerzett szakmai ismereteiről, szakmai készségeiről, képességeiről, személyes és társas kompetenciáiról.

A vizsgafeladat a gyermekek, tanulók napirendjéhez igazodó pedagógiai segítő tevékenységeket eseteleírás segítségével bemutató feladat, melyet a vizsgázó a vizsgabizottság jelenlétében húz ki a vizsgaszervező által meghatározott feladatsorból. A tanuló az eseteleírás segítségével a feladatot kidolgozza, elemzi, értékeli az adott pedagógiai szituációt, majd ismerteti a feladat megoldását, megoldási lehetőségeket fogalmaz meg.

A B) vizsgarészben szereplő lehetséges feladatok:

- A gyermek, tanuló megismerésének lehetőségei
- Társas kompetenciák, a csoport kialakulása, fejlődése, a csoportnormák kialakulásának elősegítése
- Fejlődési és magatartászavarok felismerése és az ezzel kapcsolatos megoldási lehetőségek

- A csoportfoglalkozások, tanórai és tanórán kívüli feladatok előkészítése, lebonyolításában való segítségnyújtás
- Személyes kommunikáció a nevelésben-fejlesztésben résztvevő szakemberekkel
- Infokommunikációs, digitális eszközök alkalmazásának lehetőségei
- Kommunikáció a gyerekekkel, tanulókkal, családokkal
- Intézményen belüli és kívüli programok szervezésének segítése
- Játék- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése
- Gondozási feladatok, higiénés szokásrendszer kialakítása
- Probléma- és konfliktushelyzetek elemzése, megoldási lehetőségek bemutatása

Felkészülési idő: 25 perc

A szóbeli feladat bemutatása: 15 perc

B) vizsgarész értékelésének szempontjai: Szakmai tevékenységet bemutató komplex feladat

- a feladathoz kapcsolódó ismeretek szakszerű bemutatása **60 %**;
- szaknyelv alkalmazása **15 %**
- felmerülő kérdésekre adott szakszerű válaszok **25 %**;

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló legalább **40 %**-át teljesítette.

8.4.2 A teljes vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: **60 perc**

A. vizsgarész: Előre elkészített portfólió prezentálása

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:
20 perc/vizsgázó (ebből felkészülési idő: 5 perc)

B. vizsgarész: Szakmai tevékenységet bemutató komplex feladat

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:
40 perc/vizsgázó (ebből felkészülési idő: 25 perc)

8.4.3. A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: **80 %**

A. Előre elkészített portfólió prezentálása

A vizsgarész aránya a teljes szakmai vizsgán belül: **40 %**

B. Szakmai tevékenységet bemutató komplex feladat

A vizsgarész aránya a teljes szakmai vizsgán belül: **60%**

Az értékelés százalékos formában történik.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló legalább **40 %**-ot elért.

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

- A vizsgabizottság tagjai

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

– IKT eszközök

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja és feltételei: -

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi aránnyal kell beszámítani: Ágazati alapvizsga 10 %, Szakmai vizsga: 90 %

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: -

9. A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek

Csák János

kultúráért és innovációért felelős miniszter nevében és megbízásából